

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2022 r.

Poz. 1726

USTAWA

z dnia 22 lipca 2022 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 2008, 2052, 2269 i 2328) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 82:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Kto na terenie lasu, na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od nich roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu albo pali tytoń, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności, grzywny albo karze nagany.”,

b) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 3 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”;

2) art. 145 otrzymuje brzmienie:

„Art. 145. § 1. Kto zanieczyszcza lub zaśmieca obszar kolejowy lub miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 złotych.

§ 2. Usiłowanie wykroczenia określonego w § 1 oraz podżeganie do niego i pomocnictwo są karalne.

§ 3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 1 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”;

3) w art. 154:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Kto na nienależący do niego grunt polny wyrzuca kamienie, odpady, złom lub padlinę niebędące odpadami lub inne nieczystości, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 złotych.”,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, ustawę z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach oraz ustawę z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

b) po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:

„§ 2a. Usiłowanie wykroczenia określonego w § 2 oraz podżeganie do niego i pomocnictwo są karalne.

§ 2b. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 2 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”;

4) art. 162 otrzymuje brzmienie:

„Art. 162. § 1. Kto w lasach zanieczyszcza glebę lub wodę albo wyrzuca do lasu kamienie, odpady, złom lub padlinę niebędące odpadami lub inne nieczystości, albo w inny sposób zaśmieca las,

podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 500 złotych.

§ 2. Jeżeli czyn sprawcy polega na zakopywaniu, zatapianiu, odprowadzaniu do gruntu w lasach lub w inny sposób składowaniu w lesie odpadów, sprawca

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 złotych.

§ 3. Usiłowanie wykroczenia określonego w § 1 lub 2 oraz podżeganie do niego i pomocnictwo są karalne.

§ 4. W razie popełnienia wykroczenia określonego w § 1 lub 2 można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1070) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zastępców Głównego Inspektora Ochrony Środowiska powołuje minister właściwy do spraw klimatu, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Minister właściwy do spraw klimatu odwołuje zastępców Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.”;

2) w art. 9 w ust. 2 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) nakładania grzywien w postępowaniu mandatowym za wykroczenia przeciwko środowisku określone w przepisach odrębnych;”;

3) w art. 10b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przeciwko środowisku określonego w art. 182, art. 183 lub art. 186 Kodeksu karnego lub wykroczeń przeciwko środowisku określonych w przepisach odrębnych, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub upoważnieni inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska mogą podjąć czynności, o których mowa w ust. 2.”.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3–8, mogą być wykonywane po okazaniu legitymacji, o której mowa w art. 9b ust. 1. Dokonywanie oględzin pomieszczeń i innych miejsc, o których mowa w ust. 2 pkt 6, dostępnych publicznie, może być wykonywane bez okazania legitymacji, o której mowa w art. 9b ust. 1.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672) w art. 29 w ust. 3 po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) pracowników Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz osób wykonujących badania na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w związku z realizacją państwowego monitoringu środowiska;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 659 i 1079) w art. 37g pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pojazdy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, a także sił zbrojnych państw obcych, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, tak stanowi, pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zespołów ratownictwa medycznego, służb ratownictwa górniczego, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Służby Więziennej, Inspekcji Transportu Drogowego, Krajowej Administracji Skarbowej wykorzystywane przez Służbę Celno-Skarbową, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 47:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skazania sprawcy za umyślne przestępstwo przeciwko środowisku sąd orzeka, a w wypadku skazania sprawcy za nieumyślne przestępstwo przeciwko środowisku sąd może orzec, nawiązkę w wysokości od 10 000 do 10 000 000 złotych na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o którym mowa w art. 400 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.²⁾.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach, gdy wymierzona nawiązka powodowałaby dla sprawcy uszczerbek dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny lub gdy pokrzywdzony pojednał się ze sprawcą, sąd może ją wymierzyć w wysokości niższej niż wysokość wskazana w § 2 i 3.”;

2) w art. 181 § 1–3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy lub uszkadza rośliny, zwierzęta, grzyby lub ich siedliska, lub siedliska przyrodnicze, powodując istotną szkodę,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy lub uszkadza rośliny, zwierzęta, grzyby pozostające pod ochroną gatunkową lub ich siedliska, powodując istotną szkodę.”;

3) art. 182 otrzymuje brzmienie:

„Art. 182. § 1. Kto zanieczyszcza wodę, powietrze lub powierzchnię ziemi substancją albo promieniowaniem jonizującym w takiej ilości lub w takiej postaci, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować istotne obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach,

podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 działa nieumyślnie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

§ 3. Jeżeli czyn określony w § 1 został popełniony w związku z eksploatacją instalacji działającej w ramach zakładu, w zakresie korzystania ze środowiska, na które wymagane jest pozwolenie, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 3 działa nieumyślnie,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

4) w art. 183:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto wbrew przepisom składa, usuwa, przetwarza, zbiera, unieszkodliwia, transportuje odpady lub substancje albo dokonuje odzysku odpadów lub substancji w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka lub spowodować obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym,

podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.”,

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2127 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 1079, 1260, 1504 i 1576.

b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Kto bez wymaganego zgłoszenia lub zezwolenia albo wbrew jego warunkom przywozi z zagranicy lub wywozi za granicę odpady niebezpieczne,
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.”,

c) po § 5 dodaje się § 5a w brzmieniu:

„§ 5a. Karze określonej w § 5 podlega, kto porzuca odpady niebezpieczne w miejscu nieprzeznaczonym do ich składowania lub magazynowania.”,

d) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1–5a działa nieumyślnie,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 5.”;

5) art. 185 otrzymuje brzmienie:

„Art. 185. § 1. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 182 § 1 lub 3, art. 183 § 1 lub 3 lub w art. 184 § 1 lub 2 jest zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach lub istotne obniżenie jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 2. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 182 § 1 lub 3, art. 183 § 1 lub 3 lub w art. 184 § 1 lub 2 jest ciężki uszczerbek na zdrowiu człowieka, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w art. 182 § 1 lub 3, art. 183 § 1 lub 3 lub w art. 184 § 1 lub 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca

podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.”;

6) w art. 186 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kto wbrew obowiązkowi nie utrzymuje w należyтым stanie lub nie używa urządzeń zabezpieczających wodę, powietrze lub powierzchnię ziemi przed zanieczyszczeniem lub urządzeń zabezpieczających przed skażeniem promieniotwórczym lub promieniowaniem jonizującym,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

7) po art. 188 dodaje się art. 188a w brzmieniu:

„Art. 188a. Wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 182 § 1 lub 3, art. 183 § 1, 3, 5a lub 6 lub w art. 184 § 1 lub 2, który dobrowolnie naprawił szkodę w całości albo w znacznej części, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2020 r. poz. 358, z 2021 r. poz. 1177 oraz z 2022 r. poz. 1488) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. W przypadku popełnienia czynu zabronionego, wymienionego w art. 16 ust. 1 pkt 8, przez osobę, o której mowa w art. 3, podmiot zbiorowy podlega odpowiedzialności niezależnie od wydania wyroku albo orzeczenia, o których mowa w art. 4.”;

2) po art. 7 dodaje się art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. W przypadku określonym w art. 4a wobec podmiotu zbiorowego sąd orzeka karę pieniężną w wysokości od 10 000 do 5 000 000 złotych.”;

3) w art. 16 w ust. 1 w pkt 8 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) rozdziale XXII Kodeksu karnego.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 130 dodaje się art. 130a w brzmieniu:

„Art. 130a. 1. Kto usuwa roślinność przez wypalanie z gruntów rolnych, obszarów kolejowych, pasów przydrożnych, trzcinowisk lub szuwarów,

podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny do 30 000 złotych.

2. W razie ukarania za wykroczenie można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.”;

2) w art. 131 uchyla się pkt 12;

3) art. 132 otrzymuje brzmienie:

„Art. 132. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 127, art. 130a i art. 131, następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 i 1250) w art. 64:

1) w ust. 1 uchyla się pkt 2;

2) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku wygaśnięcia, cofnięcia, uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji związanych z gospodarką odpadami marszałek województwa dokonuje z urzędu, bez konieczności wydawania odrębnej decyzji, wykreślenia podmiotu z rejestru. Podstawę wykreślenia stanowią ostateczne decyzje wydawane przez marszałka województwa oraz ostateczne decyzje organów właściwych przekazane marszałkowi województwa zgodnie z art. 80 ust. 4, a także prawomocne orzeczenia sądów administracyjnych.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2021 r. poz. 541) w art. 32:

1) w ust. 1 w pkt 1 w lit. h na końcu dodaje się przecinek i dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) przeciwko środowisku, o którym mowa w rozdziale XXII Kodeksu karnego, popełnione umyślnie”;

2) w ust. 2 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) będącego osobą fizyczną skazanego prawomocnie za przestępstwo przeciwko środowisku, o którym mowa w rozdziale XXII Kodeksu karnego, popełnione nieumyślnie lub za przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, o którym mowa w rozdziale XXVIII Kodeksu karnego, lub za odpowiedni czyn zabroniony określony w przepisach prawa obcego”.

Art. 10. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o wykreśleniu podmiotu z rejestru, o którym mowa w art. 49 ustawy zmienianej w art. 8, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 64 ustawy zmienianej w art. 8 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Decyzje o wykreśleniu podmiotu z rejestru, o którym mowa w art. 49 ustawy zmienianej w art. 8, które zostały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 8, pozostają w mocy.

Art. 11. 1. Do postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zawartych w następstwie postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*